

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0035-217
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
ID ОП у ЄДЕБО	26175
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Психологія, другий (магістерський) рівень, 05 Соціальні та поведінкові науки, 053 Психологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	05 Соціальні та поведінкові науки
Дата засідання	09.01.2020
№ протоколу	14
Доповідач	Фалько Наталя Миколаївна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<> відсутні

Обґрунтування:

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B	Досвід аналогічних міжнародних освітніх програм іноземних навчальних закладів не був врахований. В переліку літератури в пункті 9 наведений Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.19 р. № 564 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» що фактично є неможливим через те, що освітня програма була затверджена у 2018 році і інформації про її перегляд не було. Тому використання усіх наведених документів при розроблені цієї освітньої програми ставиться під сумнів як і академічна доброчесність закладу. У програмі заявлена	B	

		орієнтація на зв'язок теоретичної, наукової та практичної складових оминаючи аспекти інтеграції з європейським досвідом, що не є критичним недоліком, але говорить про розбіжність місії і стратегії закладу		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B	<p>Зміст освітньої програми має чітку структуру. Всі компоненти, які включені до освітньої програми підпорядковані певній логіці навчання і викладання.</p> <p>Обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньої програми, що призводять до досягнення програмних результатів навчання та відображені в відповідній матриці.</p> <p>Але в освітній програмі немає чіткого розмежування та розподілу серед вибіркових дисциплін та чіткої процедури вибору вибіркових дисциплін. Серед дисциплін вільного вибору є такі, які є не профільними за фахом та немає грунтовного обґрунтування вивчення їх, а саме «Охорона праці». Серед зазначених вибіркових дисциплін немає дисципліни «Технологія</p>	B	

		<p>цілісного освітнього процесу», яка в ключена освітній процес за даною освітньою програмою. В освітній програмі незазначене те, що згідно з положенням про освітній процес в ЗВО можливо обирати дисципліни, які пропонує саме цей ЗВО. В освітній програмі містяться не всі необхідні софтискіллс. В освітній програмі немає пояснення стосовно змісту психологічної практики, яка в навчальному плані відображенна як чотири види практики.</p>		
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	A	<p>Всі правила та процедури, що стосуються вступу (програма, правила прийому, ліцензійний обсяг), оцінки результатів навчання, зарахування результатів навчання чітко визначені та оприлюднені у вигляді документів на сайті університету. Здобувачі обізнані щодо джерел, в яких вони можуть знайти цю інформацію.</p>	B	<p>Експертна група наголошує на тому, що особливо варто відмітити чіткість критеріїв оцінювання результатів навчання на освітньо-професійній програмі, що визначають найдрібніші аспекти оцінювання, в тому числі регламентують нарахування балів за навчання, отримане в неформальній освіті.</p> <p>Але аналіз силабусів курсів в розділі «Оцінювання» доводить, що це врахування носить формальний характер.</p> <p>ОП вимогам відповідає, але в самій ОП та відомостях самооцінювання немає відомостей</p>

				про перегляд та відповідності стандарту. Згідно з положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО ОП підлягає перегляду, оскільки на момент створення ОП не був затверджений стандарт, але цього не відбулося.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B	<p>Сильними сторонами програми є: наявність суб'єкт-суб'єктного підходу у спілкуванні між учасниками навчального процесу; наявність доступних на сайті силабусів, що містять детальну інформацію про методи та форми навчання; участь викладачів в міжнародних стажуваннях та використання цього досвіду в процесі викладання; форми та методи викладання сприяють досягненню результатів навчання.</p> <p>Відсутність можливостей участі в національних та міжнародних стажуваннях для здобувачів вищої освіти за даною освітньо-професійною програмою. Відсутність знань у здобувачів про джерела отримання інформації щодо міжнародних проектів, в яких бере участь академія.</p>	B	

<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>E</p>	<p>В академії немає підрозділу, який би відповідав за забезпечення якості освіти взагалі та забезпечення доброчесності зокрема. В положенні не конкретизовано технологічний інструментарій з перевірки робіт на plagiat. В ісуючих положеннях не визначено чіткої процедури врегулювання конфлікту інтересів. Належним чином не забезпечується об'єктивність контролю результатів навчання.</p> <p>Визначені слабкі сторони та недоліки освітньо-професійної програми в контексті критерію 5 можуть бути усунені лише в наслідок системних змін, на які необхідно не менше року.</p> <p>Мова йде про: створення відділу забезпечення якості, конкретизації в посадових інструкціях відповідальності за забезпечення доброчесності, створення процедур об'єктивного оцінювання результатів навчання.</p>	<p>E</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p>B</p>	<p>Професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують навчальний процес на високому рівні. Але кількісний склад викладачів за профілем</p>	<p>B</p>	

		спеціальності менше, ніж фахівців інших спеціальностей. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом проведення конкурсного відбору та моніторингу якості викладацької майстерності.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B	<p>Здобувач вищої освіти за освітньою програмою може отримати всю необхідну інформацію на сайті ЗВО та кафедри. На сайті є всі необхідні посилання на нормативні документи, про студентське самоврядування, про навчальний процес та його організацію, про соціально-психологічну службу, що сприяє підтримці та адаптації здобувача вищої освіти під час здобуття другого рівня вищої освіти за даною освітньою програмою.</p> <p>В бібліотеці ЗВО відсутній електронний репозитарій. Немає чіткого та зрозумілого механізму врегулювання конфліктів. В ЗВО немає заходів щодо адаптації студентів з особливими потребами.</p>	B	Показники відомостей про самооцінювання та докази, надані експертній групі, відповідають вимогам даного критерію, недоліки є несуттєвими.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої	E	Процедури розроблення, затвердження та періодичного	E	

програми	<p>перегляду освітніх програм не визначені. В нормативно-правових актах закладу вказані певні механізми моніторингу, однак інші 3 аспекти пропущені і згадування про них відсутнє. Було з'ясовано що у здобувачів відсутнє право голосу в процесі роботи з освітніми програмами за виключенням безпосереднього затвердження освітньої програми на вченій раді, де це регламентовано законом.</p> <p>Представники від студентства не залучені до розроблення освітніх програм, в процесі перегляду вони мають лише право дорадчого голосу.</p> <p>Здобувачі не мають статусу партнера і запрошуються на перегляд освітніх програм лише за поданням декана.</p> <p>Після бесіди з представниками органу студентського самоврядування було з'ясовано, що студентське самоврядування не було залучене до перегляду освітніх програм, яке, за словами представників закладу, відбувалося весною і восени.</p> <p>Документальна фіксація оновлення освітньої програми відсутня. Гарант програми несе</p>		
----------	--	--	--

		<p>персональну відповіальність за забезпечення якості викладання та навчання на освітній програмі, своєчасне надання інформації із моніторингу програми, її акредитацію та конкурентоздатність, чим підтверджується фактична відсутність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти і покладання відповіальності за якість виключно на гаранта освітньої програми.</p>		
Критерій 9. Прозорість та публічність	B	<p>Після бесіди з представниками закладу вищої освіти було з'ясовано, що проект освітньо-професійної програми (ОПП) «Психологія» зі спеціальністю 053 “Психологія” другого (магістерського) рівня підготовки не був розміщений на офіційному веб-сайті з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. Даний факт безумовно є недоліком, однак враховуючи те, що така взаємодія відбувалася в оф-лайн просторі і саме такої вимоги виставлено не було, експертна комісія прийшла до думки, що невідповідність даному</p>	B	

		<p>підкритерії на створює критичного впливу на якість освітньої програми.</p> <p>Перевірка своєчасності розміщення ОП на сайті виявилася технічно неможливою, адже будь-які дати розміщення файлів на сайті відсутні. Однак, на час проведення визнаної експертизи уся необхідна інформація про ОП була наявна в достатній кількості, відкритому доступі і легко доступна.</p>		
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Здійснити порівняльний аналіз ОП з практиками ЗВО аналогічних міжнародних освітніх програм інших навчальних закладів іноземних країн, які здійснюють надання освітніх послуг за програмою «Психологія».
2. Привести у відповідність цілі ОП до місії її стратегії ЗВО.
3. Окраслити в ОП процедуру вибору вибіркових дисциплін.
4. Обґрунтувати в ОП зміст практичної підготовки, яка в навчальному плані відображеня як чотири види практики.
5. Здійснити процедуру перегляду ОП щодо відповідності затвердженному стандарту.
6. Зробити обов'язковою систему перевірки робіт на plagiat та розробити процедуру цього процесу.
7. Впровадити електронний репозиторій.
8. Переглянути та врахувати в існуючих положеннях процедуру врегулювання конфлікту інтересів.
9. Створити відділ забезпечення якості освіти, конкретизувати в посадових інструкціях відповідальність сторін за забезпечення добросередовища, створення процедур об'єктивного оцінювання результатів навчання тощо.
10. Розробити заходи з адаптації студентів з особливими освітніми потребами та забезпечити механізм їх реалізації.
11. Зробити систематичним та залучити до обговорення освітніх компонентів ОП здобувачів освіти, студентське самоврядування та роботодавців.
12. Проводити систематичні опитування студентів щодо виявлення їхніх потреб та інтересів.
13. Зробити регулярними опитування стейкголдерів щодо якості ОП, програмних результатів навчання.
14. Опитування роботодавців проводити після проходження студентами виробничої практики.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

⇒ умовну (відкладену) акредитацію ОП

Член ГЕР-доповідач

Н.М. Фалько